

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД ЗАЈЕЧАР
Градска управа
Одељење за финансије
IV/06 број: 400-83/25-6
З а ј е ч а р
01.08.2025. године

ПРЕДМЕТ: Упутство за припрему Одлуке о буџету града Зајечара за 2026. годину и пројекција за 2027. и 2028. годину

Поштовани,

На основу члана 31. Став 1. тачка 2. подтачка 1, члана 36., 40. и 41. Закона о буџетском систему („Службени гласник Републике Србије”, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13-исправка, 108/13, 142/14, 68/15-др.закон, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19, 72/19, 149/20, 118/21, 138/22, 118/21-др.закон, 92/23 и 94/24) (у даљем тексту: Закон) и Упутства Министарства финансија за припрему Одлуке о буџету локалне власти за 2026. годину и пројекција за 2027. и 2028. годину, достављамо вам **Упутство за припрему одлуке о буџету града Зајечара за 2026. годину са пројекцијом за 2027. и 2028. годину**, у складу са којим ћете изградити предлог финансијског плана.

Упутство које вам достављамо у прилогу, садржи основне економске претпоставке, смернице и параметре на основу којих сте у обавези да изградите Предлог финансијског плана за 2026. годину.

Рок за достављање Предлога финансијског плана индиректних корисника Одељењу за финансије и надлежном директном кориснику је 20.08.2025. године, у складу са Упутством о ближем уређењу поступка доношења Одлуке о буџету и поступка праћења и извештавања о учинку програма.

Рок за достављање обједињених финансијских планова директног корисника Одељењу за финансије је 15.09.2025. године, у складу са буџетским календаром.

Треба нагласити да може доћи до измена одређених прописа који би изазвали промене у пројекцији буџета за наредну годину, што може да има за резултат и измене у предложеном обиму средстава. О томе ће буџетски корисници бити благовремено обавештени, док ће се неопходна усклађивања вршити у оквиру буџетске процедуре.

Предлог се доставља у писаном облику, на обрасцима прописаним Упутством о ближем уређењу поступка доношења Одлуке о буџету и поступка праћења и извештавања о учинку програма, који је објављен на сајту града на линку <http://zajecar.info/dokumenti/budzetski-dokumenti>, у делу Буџетски документи, потписаним од стране директора/руководиоца и оверен печатом.

На основу члана 112. Закона о буџетском систему, буџетски корисници су у обавези да од 2015. године своје финансијске планове израђују по методологији за израду програмског буџета. Средства планирана финансијским планом (линијско

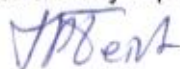
буџетирање) морају да буду у равнотежи са програмским планирањем. Финансијске планове достављате на обрасцима и за линијско и за програмско буџетирање.

НАПОМЕНА: Битно је детаљно испланирати пројекте и програмске активности за наредну годину. Финансијски планови морају да обухвате првенствено неизмирене обавезе из претходног периода, а преостала средства да буду намењена за нове програмске активности и пројекте.

Уз Финансијске планове доставити и детаљно писано образложење за сваку врсту расхода са наведеним правним основом и извором финансирања.

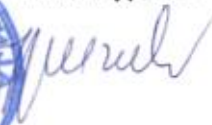
С поштовањем,

ШЕФ БУЏЕТА
Габријела Ритупер Бегић

НАЧЕЛНИК ОДЕЉЕЊА
ЗА ФИНАНСИЈЕ

Валентина Ђуричић

УПУТСТВО ЗА ПРИПРЕМУ ОДЛУКЕ О БУЏЕТУ ГРАДА ЗАЈЕЧАРА ЗА 2026. ГОДИНУ

Унапређење буџетског процеса кроз примену програмског буџетирања представља део реформе управљања јавним финансијама којим се ставља нагласак на утврђивање приоритета и оптимизацију потрошње у циљу подстицања привредног раста и ефикасног пружања квалитетних услуга јавне управе. Упутство за израду програмског буџета, као и Анекс 5 којим је дефинисана униформна програмска структура буџета ЈЛС за израду Одлуке о буџету ЈЛС за 2026. годину и документ који садржи циљеве програма и програмских активности и листа униформних индикатора могу се наћи на сајту Министарства финансија (www.mfin.gov.rs).

Полазећи од одредаба Закона о буџетском систему, којима је дефинисано да одлука о буџету јединице локалне самоуправе треба да буде креирана уз поштовање све четири класификације које сачињавају стандардни класификациони оквир за буџетски систем, према изворима финансирања, посебно указујемо на неопходност поштовања одредаба члана 2. тач. 7) и 8) Закона о буџетском систему којима су дефинисани директни и индиректни корисници буџетских средстава.

Оснивање корисника буџетских средстава мора да има утемељење у закону или другом пропису, у супротном сматраће се да није доследно спроведена одредба члана 2. тач. 7) и 8) Закона о буџетском систему, којима је дефинисан појам директних и индиректних корисника буџетских средстава.

У контексту исказивања установа као индиректних корисника буџетских средстава у одлуци о буџету, не могу се спајати установе које обављају различите делатности имајући у виду да су делатности које обављају ове установе уређене различитим прописима, као и да се коефицијенти и други елементи за обрачун и исплату плата запослених у установама утврђују у зависности од врсте делатности установе.

Такође, у складу са чланом 2. тачка 31) Закона о буџетском систему апропријације за индиректне кориснике буџетских средстава исказују се збирно по врстама индиректних корисника и наменама у оквиру раздела директног корисника који је, у буџетском смислу, одговоран за те индиректне кориснике буџетских средстава.

С обзиром на то да је законодавац оставио могућност да установе до даљњег могу да користе сопствене приходе у складу са законом, надлежни орган треба да преиспита основаност и оправданост постојања рачуна сопствених прихода индиректних корисника буџетских средстава (установе културе, спорта и сл.) у случају када коришћење и расподела тих прихода није уређена посебним законима. Уколико буџетски корисник, у складу са посебним законима, остварује сопствене приходе надлежни орган локалне власти дужан је да води рачуна да тај корисник извршава расходе и издатке првенствено из тог и других извора, па тек онда из извора 01 - Приходи из буџета (члан 52. Закона о буџетском систему).

Јавне приходе остварене по основу пружања услуга боравка деце у предшколским установама треба планирати на извору 01 - Приходи из буџета. Како би предшколске установе могле да прате остварење ових прихода, односно извршавање обавеза родитеља по том основу, потребно је да надлежни орган јединице локалне самоуправе изведе о оствареним уплатама овог прихода на прописан рачун за уплату јавних прихода достављају предшколским установама.

У оквиру спровођења реформе јавних финансија започет је процес унапређења програмског модела буџета кроз увођење принципа родно одговорног буџетирања у буџетски процес. Одељење за финансије донело је План поступног увођења родно

одговорног буџетирања у поступак припреме и доношења буџета града Зајечара за 2026. годину IV/06 број 400-6 од 19.03.2025.године, објављен на сајту града Зајечара, на линку <http://jbp.zajecar.info/client/documents/1049>.

Израда грађанског буџета, као инструмента за повећање транспарентног исказивања на који начин и у које сврхе се користе јавна средства, представља својеврстан водич за грађане којима треба да се приближе надлежности и начин финансирања послова који се обављају у њиховим општинама и градовима. У циљу информисања и појашњења грађанима о начину трошења и за које сврхе се троше буџетска средства, потребно је да локална власт на једноставан и разумљив начин прикаже свој буџет грађанима са информацијама о буџетским приходима и примањима, расходима и издацима, изворима финансирања, буџетским корисницима и сл. и објави га на својој интернет страници.

Имајући у виду обавезу корисника буџета да на основу праћења спровођења програма, у складу са Упутством за праћење и извештавање о учинку програма, израђују годишњи извештај о учинку програма (за последњу завршену фискалну годину), односно извештај о учинку програма за првих шест месеци текуће фискалне године (полугодишњи извештај) и достављају надлежном органу у роковима предвиђеним буџетским календаром неопходно је, да би се адекватно мерио учинак потрошње и добијале информације које се користе за унапређење ефективности и ефикасности јавне потрошње, да се приликом дефинисања показатеља тежити ка томе да они задовоље критеријум SMART. Буџетски корисници дужни су да на својим интернет страницама објављују годишње финансијске извештаје и годишњи извештај о учинку програма, у складу са општим правилима о транспарентности.

Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС”, број 103/15) измењена је дефиниција наменских прихода, тако да су према усвојеном решењу наменски јавни приходи и примања дефинисани као јавни приходи, односно примања чије је коришћење и намена утврђена уговором о донацији, кредиту, односно зајму, као и средства самодоприноса чија се намена утврђује одлуком јединице локалне самоуправе.

У поступку припреме и доношења буџета, треба планирати расходе за реализацију мера и активности утврђених посебним законима, у оквиру одређених програма, програмских активности, односно пројеката, с тим што се **исти могу извршавати само до висине апропријације утврђене одлуком о буџету, без обзира на то да ли су ови приходи остварени у већем или мањем обиму од планираног.**

Уколико се у току године остваре наведени приходи у обиму већем од планираног актом у буџету, **исти се могу користити и за извршавање других врста расхода**, с обзиром на то да представљају опште приходе буџета којима се финансира јавна потрошња и који немају претходно утврђену намену. Такође, планирање висине расхода за намене предвиђене посебним прописима (чије одредбе нису стављени ван снаге) у поступку припреме и доношења буџета за наредну годину није условљено висином остварења тих прихода у текућој години.

У складу са чланом 27а Закона о буџетском систему извршни орган локалне власти је одговоран за спровођење фискалне политике и управљање јавном имовином, приходима и примањима и расходима и издацима. Законом су уређена правила и начин на који ће се спроводити ова одговорност, односно утврђени су општи принципи, процедуре и правила одговорног фискалног управљања којих се требају придржавати органи локалне власти (члан 27б Закона). С обзиром на то да су, у циљу што ефикаснијег спровођења фискалне политике, Законом утврђена и фискална правила за локалну власт, односно Законом је утврђено ограничење у погледу висине стварања фискалног дефицита (члан 27ж Закона), фискални

дефицит локалне власти може настати само као резултат јавних инвестиција и не може бити већи од 10% њених прихода у тој години. Поред наведеног чланом 27ж Закона је прописано да наведени законски лимит може бити прекорачен само уколико јединица локалне самоуправе добије претходно одобрење Министарства финансија.

Захтев за добијање одобрења за прекорачење фискалног дефицита од 10% планираних текућих прихода се подноси Министарству најкасније до 1. октобра текуће године, за наредну буџетску годину, а изузетно захтев за прекорачење може се поднети након 1. октобра текуће године, а најкасније до 31. јануара наредне године, уколико је прекорачење фискалног дефицита резултат примљених трансферних средстава од другог нивоа власти након истека рока из члана 27ж става 5. Закона.

1) Основне економске претпоставке и смернице за припрему нацрта Одлуке о буџету за 2026. годину

Упркос изазовним глобалним и регионалним условима, српска привреда је показала висок степен отпорности, што је резултат диверсификоване економске структуре и стабилне домаће потражње. У периоду од 2020. до 2024. године, кумулативни реални раст БДП-а износио је 18,4%, праћен историјски ниским нивоом незапослености и континуираним повећањем реалних зарада. Током 2024. године макроекономска кретања су била у складу са очекивањима – остварен је реални раст БДП од 3,9%, док је инфлација стабилизована у циљаним оквирима Народне банке Србије. Снажни макроекономски показатељи, рекордни приливи инвестиција и доследна примена одрживе фискалне политике довели су до тога да Србија први пут оствари инвестициони кредитни рејтинг.

Први квартал 2025. године донео је успоравање привредног раста на 2,0%, првенствено услед домаће неизвесности и одложене потрошње. Ипак, снажне економске основе, омогућавају брз повратак на путању раста. Ревидирана пројекција привредног раста за 2025. годину износи 3,0%, са очекиваним убрзањем на 4,2% у 2026. и на 5,0% у 2027. години, захваљујући великим инфраструктурним пројектима повезаним са Специјализованом светском изложбом ЕХРО 2027. Влада Републике Србије наставља са реализацијом амбициозног програма јавних инвестиција у оквиру стратешког плана „Скок у будућност – ЕХРО Србија 2027“, који укључује модернизацију инфраструктуре, дигитализацију, обновљиве изворе енергије и иновативне технологије. Планирана улагања имају за циљ модернизацију земље, јачање конкурентности домаће привреде и привлачење нових страних и домаћих инвестиција.

Средњорочне перспективе привредног раста остају позитивне, са просечном годишњом стопом од око 4,2% за период од 2026. до 2028. године. Раст ће бити подржан стабилном домаћом тражњом, интензивном реализацијом инфраструктурних пројеката и даљим јачањем приватне потрошње и инвестиција. Посебан значај има ИКТ сектор, који бележи двоцифрене стопе раста извоза и све већи удео у БДП.

Основне макроекономске претпоставке за 2026. годину

	2025.	2026.
БДП, млрд РСД	10.329,2	11.096,4
Стопа номиналног раста БДП, %	7,2	7,4
Стопе реалног раста БДП, %	3,0	4,2
Инфлација, просек периода, %	4,0	3,5

Фискална дисциплина остаје темељни принцип економске политике, уз пажљиво планирани буџетски дефицит од око 3,0% БДП током инвестиционог циклуса, са постепеним смањењем на 2,5% БДП-а до 2028. године. Овакав оквир обезбеђује континуирано смањење удела јавног дуга у БДП-у, који ће се, према тренутним проценама, спустити на око 46,2% до краја средњорочног периода. Истовремено, јавне инвестиције остају приоритет и биће задржане на високом нивоу од око 7,0% БДП-а, уз даље јачање механизма контроле и унапређење транспарентности у управљању капиталним пројектима.

Доношење одлуке о локалним комуналним таксама за 2026. годину

Чланом 7. Закона о финансирању локалне самоуправе („Службени гласник РС”, бр. 62/06, 47/11, 93/12, 99/13, 125/14, 95/15, 83/16, 91/16, 104/16, 96/17, 89/18, 95/18, 86/19, 126/20, 111/2, 124/2022 – усклађени дин.изн., 97/2023 - усклађени дин.изн. и 85/2024 - усклађени дин.изн. - у даљем тексту: Закон) прописано је да начин и мерила за одређивање висине локалних такси и накнада утврђује скупштина јединице локалне самоуправе својом одлуком, у складу са законом, као и да се доноси након одржавања јавне расправе, а може се мењати највише једанпут годишње, и то у поступку утврђивања буџета јединице локалне самоуправе за наредну годину. С тим у вези када је у питању подношење захтева за добијање сагласности за утврђивање локалне комуналне таксе за истицање фирме на пословном простору (фирмарина) у износу већем од оног који је прописан чланом 15а Закона о финансирању локалне самоуправе, указујемо да јединице локалне самоуправе могу поднети захтев за добијање сагласности за утврђивање већег износа фирмарине све до окончања поступка утврђивања буџета за наредну годину, тј. до усвајања Одлуке о буџету за наредну годину од стране скупштине локалне власти.

Такође, приликом утврђивања фирмарине, јединице локалне самоуправе треба да се везују за правно лице, а не за пословни простор и то на годишњем нивоу. Наведено значи да независно од тога на колико је објекта истакнута фирма, укупна годишња фирмарина за одређено правно лице не може бити већа од максимума који је прописан чланом 15а за категорију којој то правно лице припада.

Одредбом члана 15в Закона о финансирању локалне самоуправе прописано је да се највиши износи локалне комуналне таксе за држање моторних друмских и прикључних возила, осим пољопривредних возила и машина усклађују годишње, са годишњим индексом потрошачких цена који објављује републички орган надлежан за послове статистике. Највише износе локалне комуналне таксе, усклађене са годишњим индексом потрошачких цена утврђује Влада, сагласно члану 15в став 4. Закона, а исти се објављују у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Локална комунална такса за држање моторних друмских и прикључних возила, осим пољопривредних возила и машина, мора бити усклађена са чланом 7. Закона о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС”, бр. 41/09...41/18, 87/18, 23/19, 128/20, 76/23 и 19/25), односно са Правилником о подели моторних и прикључних возила и техничким условима за возила у саобраћају на путевима („Службени гласник РС”, бр. 40/12...70/18, 95/18, 104/18, 93/19, 2/20, 64/21, 143/22, 48/23, 24/24, 101/24 и 53/25), донетим на основу члана 7. став 2. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, тако да је потребно ускладити врсте возила са наведеним законом и правилником, а висину комуналне таксе за та возила утврдити у оквиру усклађених највиших износа ове локалне комуналне таксе, како би полицијске управе без проблема вршиле наплату овог локалног јавног прихода.

Имајући у виду да према члану 32. Закона о локалној самоуправи скупштина јединице локалне самоуправе, у складу са законом, између осталог, утврђује стопе изворних прихода, као и начин и мерила за одређивање висине локалних такси и накнада, јединице локалне самоуправе су у обавези да, приликом одређивања висине локалних комуналних такси, имају у виду члан 91. Устава Републике Србије, према коме се обавеза плаћања пореза и других дажбина заснива на економској моћи обвезника. У складу са тим, јединице локалне самоуправе су у обавези да одреде висину локалних комуналних такси која неће угрозити нормално функционисање обвезника.

Такође, актом којим се утврђују локалне комуналне таксе не може се прописивати таксени основ, односно проширивати предмет таксене обавезе утврђене законом, с обзиром да би то за последицу имало неусклађеност одлуке са Уставом и законом.

2) Опис планиране политике града Зајечара

Град Зајечар се налази у централном делу Тимочке крајине и обухвата Зајечарску котлину, источни део Црноречке и северни део Књажевачке котлине, као и јужне делове Неготинске крајине. Територија града је омеђена: са севера обронцима планине Дели Јован, са истока и југоистока обронцима Старе планине, којом иде државна граница према Бугарској, на југу и југозападу Ласовачком планином као огранком планине Тупијнице, а на западу Жежевицом и огранцима Великог Крша. Површина града Зајечара је 1.069 км² (око 15 % површине Тимочке крајине).

Град је изграђен на раскрсници магистралних путева: Параћин - Зајечар – Кула (одакле се овај магистрални правац грана ка Видину и Софији), Параћин – Зајечар – Неготин - Кладово - румунска граница, Параћин – Зајечар – Књажевац – Ниш и Неготин – Зајечар – Књажевац – Ниш. Магистрални правци ка Видину и Софији су, поред магистралног пута Београд – Доњи Милановац – Кладово – Неготин и даље, једина и најкраћа путна веза Европе и осталог дела наше државе ка северној Бугарској и јужној Румунији и даље према Црноморском басену, што Зајечару даје посебан међународни значај.

На територији града Зајечара се налази 43 насељена места са 47.991 (мушкараца 23.333 и жена 24.658) становника. Према подацима последњег пописа становништва 2022. године.

Град Зајечар спада у II групу развијености (80%-100% републичког просека) јединица локалне самоуправе.

Планом развоја града Зајечара за период 2023-2029 године утврђени су приоритетни циљеви и мере кроз три развојна правца:

- Економски развој (економски развој, пољопривреда, туризам, тржиште рада)
- Друштвени развој (образовање, култура, спорт, омладинска политика, социјална заштита, добра управа и људски ресурси)
- Урбани развој (урбанизам и просторно планирање, комуналне делатности, заштита животне средине, саобраћај и енергетика)

Развојни правац 1-Економски развој (економски развој, пољопривреда, туризам, тржиште рада)

Туризам

Зајечар располаже великим потенцијалом за развој туризма, које карактеришу природне лепоте, биодиверзитет, културно-историјски споменици и постојећи хотелски капацитети. Овде пре свега треба навести касноантички локалитет Феликс Ромулијана у Гамзиграду који је током 2024 године посетило 27.622 туриста, Гамзиградску Бању, цркве и манастире, велике могућности развоја сеоског туризма, Радул-бегов конак, Турску воденицу, итд. Значајно је истаћи да се на релативно кратким удаљеностима од Зајечара налазе и надалеко познате историјски споменици и туристичке дестинације: Ђердапска клисура, Лепенски Вир, Голубачка тврђава, тврђава Фетислам, Ртањ, Сокобања, Црни Врх, Борско језеро, Стара планина итд.

Захваљујућу термалним изворима, Гамзиградска бања пружа здравствене услуге у лечењу вибрационих болести, болести периферних крвних судова и другу медицинску рехабилитацију. Затим, треба поменути термалне изворе Николичевске бање, који би могли да по својим квалитетима од овог места начинити бањску дестинацију. За ову дестинацију је већ израђен план детаљне регулације као први корак у будућем развоју Николичева и коришћењу термоминералних извора.

Језера попут Грлишког, Рготског и Совинца добра су основа за развој речног туризма и могу бити окосница развоја суседних насеља. Бројне пећине, културно-историјски споменици, цркве и манастири, ловни туризам, традиционалне културне манифестације и друго, само су неке од неистражених и неискоришћених могућности овог краја. Последњих година све већи број туриста привлаче и меандри Тимока.

Постоје потенцијали и све веће интересовање за сеоски туризам, развој домаће радиности и капацитета за приватни смештај.

Могућности Града у делу развоја туризма још увек нису искоришћене, а нарочито богато културно - историјско наслеђе везано за локалитет Феликс Ромулијана код Гамзиградске бање. Феликс Ромулијана се од 2007. године налази на листи УНЕСКО културне баштине и 2023. године почео је са изградњом Центра за интерпретацију, чији се завршетак планира до крај 2025. године, који ће значајно утицати на повећање броја туриста и промоцију Феликс ромулијане али и града Зајечара.

Међутим, и поред потенцијала који су набројани град Зајечар нема формиран туристички производ, затим је ту лоша саобраћајна инфраструктура, непостојање пешачке стазе до налазишта Феликс Ромулијана, непостојање хотелских капацитета за школски туризам, непостојање хотела и смештајних капацитета високе категорије, недовољна туристичка сигнализација, одсуство рецептивних туристичких агенција, тако да се наведени недостаци могу сматрати кључним манама или слабостима града Зајечара за развој туризма.

„Дефинисан туристички производ града Зајечара у служби локалног развоја – препознатљив Град“ утврђен је као приоритетни циљ наведеног развојног правца. У оквиру овог циља потребно је радити најпре на идентификацији оних туристичких производа који имају највећу шансу да граду донесу ново запошљавање и подизање

стандарда живота локалног становништва, а затим и на даљем развијању туристичких производа са великим потенцијалом.

Пољопривреда

Пољопривредна газдинства су носиоци развоја пољопривреде и руралног подручја. Рурална подручја у Зајечару се суочавају са падом броја становника и негативних економских промена. Ово доводи до смањења запослености у пољопривреди, смањење прихода пољопривредних газдинстава, а многа села се боре да задрже своју виталност.

Сточарска производња се углавном одвија на малим фармама, односно пољопривредним газдинствима. Иако ова газдинства карактерише неспецијализована производња, кључни проблем овог сектора је уситњеност поседа, високи трошкови производње и немогућност утицаја на цене у ланцу трговине, слаба техничка опремљеност газдинства, односно застарела механизација, низак степен образовања и стручне оспособљености итд. Притом, пољопривредна газдинства нису у могућности да сама обезбеде довољно средстава за модернизацију производње због неповољног економског и социјалног стања. Модернизацијом постојећих објеката, повећањем расног сточног фонда, куповином модерне опреме и савремене механизације, заснивање нових производних засада и улагањем у складишне и прерадне капацитете на пољопривредним газдинствима могуће је побољшати економске аспекте деловања у руралним срединама и знатно боље испуњавати захтеве одржавања природних ресурса, заштите и добробити животиња и безбедности хране.

За рурално подручје града Зајечара значајна би била и диверзификација пољопривредних газдинстава и развој пословања што би свакако утицало на стварање нових могућности за запошљавање у руралним подручјима, а самим тим и на смањење зависности од пољопривреде. Диверзификација укључује било какве активности осим пољопривредних радова које имају за циљ увећање прихода на газдинству.

„Повећана продуктивност и приходи у пољопривреди“ утврђен је као приоритетни циљ наведеног развојног правца. Реализацијом овог циља пружиће се подршка постојећим газдинствима са потенцијалом за проширење својих капацитета те њиховој већој оријентисаности ка руралном туризму.

Тржиште рада

Град Зајечар је данас трговачки центар Источне Србије (Тимочке крајине), док у селима доминира пољопривредна производња.

Зајечарска индустрија је разнородна, а познатија предузећа су: Фабрика мерних трансформатора – ФМТ Зајечар, пивара "Heineken Srbija" д.о.о Зајечар, мале хидроелектране "Гамзиград" и "Соколовица", рудници: антрацита "Вршка Чука" у Прлити, лигнита "Лубница" у Лубници и кварцног песка "Србокварц" у Рготини. Већина ових индустријских капацитета је у приватном власништву. У развоју је приватно предузетништво, у оквиру којег доминирају угоститељство, услужне, трговачке и занатске делатности.

Могућност за запошљавање тренутно је у постојећем приватном сектору и подстицању отварања нових предузећа. Град Зајечар нуди страним и домаћим инвеститорима могућност закупа просторија на локацији „Тимочанка“, као и ослобађање од такси на основу постигнутих преговора. Затим на подручју уз државни пут II А реда број 165, стари Звездански пут у Зајечару створени су услови за комунално опремање земљишта неопходном саобраћајном и комуналном инфраструктуром како би се допринело стварању услова за покретање нових

инвестиција и развој комерцијалнопословних и производних садржаја, сагласно принципима одрживог развоја у правцу повећања запослености, јачања конкурентности и унапређења идентитета града Зајечара.

Град Зајечар располаже и конкурентном радном снагом различитих образовних профила и стручне оспособљености за рад у разнородним врстама делатности. Такође, постоји и могућност доквалификације, односно преквалификације постојеће радне снаге у сарадњи са Националном службом за запошљавање како би се изашло у сусрет потребама инвеститора.

„Створено подстицајно окружења за отварање нових радних места и развој предузетништва“ утврђен је као приоритетни циљ наведеног развојног правца. У циљу отварања нових радних места град Зајечар ће у наредном периоду радити на опремању радних зона за потенцијалне стране и домаће инвеститоре, повећаће сарадњу са приватним сектором у циљу задовољавања њихових потреба за специфичном и квалификованом (преквалификованом) радном снагом и нудиће различите врсте финансијске и нефинансијске подршке ради стимулisaња отварања и развоја малих породичних радњи и предузећа.

Развојни правац 2 - Друштвени развој (образовање, култура, спорт, омладинска политика, социјална заштита, добра управа и људски ресурси)

Спорт

Бављење физичком активношћу је од изузетног значаја за здравље људи. Спорт може значајно допринети промоцији здравља и превенцији хроничних незаразних болести, развоју образовања деце и младих, родној равноправности и оснаживању жена, може подстаћи инклузију и благостање особа са инвалидитетом, и бити важан фактор у превенцији конфликта и изградњи мира. Спорт повезује појединце, породице, заједнице, регионе и целокупни народ.

Спортска инфраструктура у граду је застарела и није у складу са важећим прописаним стандардима. Велики број терена је нефункционалан и није могуће тренирати на њима.

Хала спортова захтева комплетно реновирање.

Што се тиче спортске инфраструктуре у школама такође се може рећи да су неопходна додатна улагања, како би се омогућило несметано одвијање физичке наставе, а и коришћење хала за ваннаставне активности.

Игралишта су углавном у лошем стању и нису урађена према тренутно важећим стандардима, а како би малишанима омогућили развој физичких способности од најранијег узраста, кроз овај циљ ће се радити на модернизацији и постављању нових дечијих игралишта на свим локацијама у граду. Исти је случај и са спортским теренима које је потребно обнављати у складу са потребама и важећим стандардима.

„Побољшани инфраструктурни капацитети у спорту“ утврђен је као приоритетни циљ наведеног развојног правца. У циљу већег обухвата корисника који ће се бавити такмичарским и рекреативним спортом, а самим тим и побољшањем здравља и физичких способности становништва потребна је изградња нових, адаптација постојећих и прилагођавање спортских објеката за особе са инвалидитетом чиме ће се обезбедити инклузиван приступ рекреативном спорту. Изградњом објеката за такмичарске спортове (фудбалски стадион на Краљевици), реконструкцијом постојећег стадиона у атлетски стадион, спортске хале на Краљевици и „Партизана“, подићи ће се квалитет услуга корисника и корисница,

односно грађана и грађанки који се баве такмичарским спортом, али и према онима који су у својству пасивних посматрача, односно публике. Изградњом школског затвореног базена у Котлујевцу, омогућиће се првенствено деци, бављење такмичарским, али и рекреативним спортом.

Социјална заштита и здравство

„Успостављен функционалан систем социјалних услуга и унапређено здравље и благостање на територији града“ утврђен је као приоритетни циљ наведеног развојног правца.

Из буџета Града финансирају се следеће услуге социјалне услуге: помоћ у кући, услуге боравка за децу ометену у развоју у „Облутку“, услуга лични пратилац детета, услуге социјалног становања за лица у стању социјалне потребе и програме превенције (насиље у породици, деца у сукобу са законом, стари на селу, жене на селу, ОСИ...) и клуб за стара лица. У оквиру овог циља, а ради уподобљавања пружања услуга социјалне заштите у складу са реалним потребама на терену, потребно је извршити мапирање становништва ради утврђивања евентуалног нових социјалних потреба и успоставити нове услуге које су од суштинског значаја за локално становништво. Услуге социјалне заштите могу се пружати у партнерству или самостално од стране организација цивилног друштва.

Град Зајечар је 2021. године закључио Уговор о пружању услуге израде пројектне документације за изградњу комплекса Здравственог центра Зајечар. Комплекс Здравственог центра Зајечар се простире на око 72.000m², укупна постојећа површина свих објеката Здравственог центра Зајечар је око 31.340m², од чега је планирано да се руши око 14.129m², а реконструисало би се и изградило преко 60.000m². У 2024. години завршена је реконструкција дечијег одељења.

Завод за јавно здравље „Тимок“ врши координацију и пружање стручно-методолошке помоћи здравственим установама примарне здравствене заштите, предшколским установама, основним и средњим школама и другим организацијама које спроводе програмски здравствено-васпитни рад. Посебно се прати спровођење активности промоције здравља у оквиру националних стратегија и програма здравствене заштите. Развојем превентивних услуга и промоцијом здравља у заједници доприноси се унапређењу информисаности, знања и ставова како у општој популацији тако и вулнерабилним групацијама становништва у вези са најважнијим факторима ризика за настанак најчешћих обољења, као и начинима за њихову превенцију. Развојем превентивних услуга и промоцијом здравља у заједници унапредиће се и очувати здравље становништва, развијаће се здраво окружење и афирмисати здрави стилови живота.

Култура

У Тимочној крајини постоји велики број културних споменика, археолошких налазишта, историјских споменика, природних подручја, значајних личности и догађаја. У циљу развоја културног туризма потребна су улагања како у физичку инфраструктуру, тако и у промоцију културног наслеђа на чему ће се интензивно радити у оквиру овог циља.

Град Зајечар има богату традицију културних манифестација. Током времена манифестације су превазишле локалне оквире и развиле су се у препознатљиве културне програме не само у Србији, већ и шире. Циљ је да се постојеће традиционалне манифестације учине модернијим и атрактивнијим тако што ће се богати и познати садржаји преобратити, променити у савремене и модерне и тиме привући пажњу већег броја посетилаца.

На подручју града Зајечара остваривање потреба и општих интереса грађана у области културе поверено је следећим установама: Установа Народно позориште-Центар за културу „Зоран Радмиловић“, Народни музеј Зајечар, Историјски архив Тимочке крајине и Матична библиотека „Светозар Марковић“. Чињеница је да су поменуте установе културе смештајне у временским зградама, међу којима су поједине под заштитом Завода за заштиту споменика Ниш. С обзиром на њихово објективно стање неопходне су извесне санације у смислу побољшања енергетске ефикасности, реконструкције и адаптације изложбених простора и радних просторија, озвучења и расвете. Поред тога, реализација било ког програма из области културе није могућа без адекватне заштите објеката од пожара и остале техничке подршке.

„Модернизовани културни објекти и садржаји“ утврђен је као приоритетни циљ наведеног развојног правца.

Омладинска политика

Завршетак израде Стратегије за младе се очекује до краја 2025. године. Младима у Зајечару је потребно обезбедити квалитетне услове за развој, унапређење властитих капацитета и активно учешће у животу заједнице. За реализацију наведеног неопходно је планирати и спровести одговарајућу локалну омладинску политику која је у складу са потребама младих.

Велики проблем представља чињеница да незапослени млади након завршене средње школе одлазе у друге градове како би нашли посао и започели каријеру, те их је одређеним мерама потребно подстаћи да остану у граду.

Креирањем активности које за циљ имају њихову интензивнију интеграцију у друштвени живот заједнице и подршку за осамостаљивање, обезбедиће се повољнији услови за њихов останак, живот и развој у локалној заједници, те је као циљ развојног правца утврђен „Унапређен положај младих на територији града са сврхом смањења миграција“.

Управа и људски ресурси

Начин пословања локалне самоуправе се није много променио у последњих 15 година. Мало је урађено на повећању ефикасности у пружању услуга, односно смањењу времена које је грађанима и грађанкама и привреди потребно да проведу у циљу остваривања својих грађанских права које су у оквиру надлежности локалне самоуправе. Процес повећања доступности електронске управе грађанима и грађанкама и привреди се одвија постепено, али доста споро. Узроци томе су: недовољно доступне и јасне информације о услугама, низак ниво свести службеника и службеница и грађана и грађанки о значају дигитализације и јачању поверења у електронске услуге у односу на традиционалне облике, стара опрема – рачунари са софтверима који не могу подржати коришћење функционалности е-управе.

„Унапређено функционисање система јавне управе у граду Зајечару“ утврђен је као приоритетни циљ наведеног развојног правца.

Реализацијом овог циља планирано је унапређење квалитета услуга градске управе према грађанима и грађанкама, укључујући унапређење међуинституционалне сарадње и размене података, чиме ће Градска управа града Зајечара подићи ниво поштовања начела добре управе. Дигитализацијом услуга и модернизацијом већ постојаће технологије обезбедиће се услови за даљи развој е-управе.

Овај циљ ће се најпре реализовати куповином нове опреме која ће омогућити инсталацију свих неопходних сервиса и процедура ради повећања ефикасности у

раду, као и омогућавања увезивања институција што ће учинити Градску управу доступнијом грађанима и грађанкама. Међуинституционална сарадња је од изузетне важности како би услуге које се пружају грађанима и грађанкама биле благовремене, ефикасне, без грешака и како би грађани и грађанке имали поверења у градску управу, установе и јавна предузећа.

Развојни правац 3 - Урбани развој (урбанизам и просторно планирање, комуналне делатности, заштита животне средине, саобраћај и енергетика)

Саобраћај

Локална саобраћајна инфраструктура је један од основних предуслова квалитетног живота на одређеном подручју, односно важан фактор смањења миграције становништва у средине са бољом инфраструктуром (напуштање села). Подједнако је важна добра саобраћајна повезаност насељених места, као и стање путне инфраструктуре и коловозних застора, чиме би се повећала проточност саобраћаја, смањило задржавање возила које прати мања емисија издувних гасова, смањила трансмисија суспендованих честица нагомиланих у напрелинама и оштећеним деловима коловоза. Од виталне важности је смањење броја саобраћајних незгода, које се неретко дешавају услед неодговарајуће саобраћајне сигнализације или лошег стања путева.

Путну мрежу Града Зајечара чини 470,43 km путева (државних и локалних), од чега је 379,90 km путева (80,75%) са савременим коловозом. Учешће државних путева (51,6%) и локалних путева (48,4%) је приближно једнако. Укупна дужина локалних путева износи 227,67 km, при чему је 149,88 km са савременим коловозом (65,83%). Путна мрежа на периферним деловима града и у свим сеоским и приградским насељима је углавном у лошем стању. Велики удео транзита на главним градским улицама, недовољни попречни профили у којима нису посебно извојене површине за безбедно одвијање по видовима саобраћаја и нарушен квалитет саобраћајних површина на периферији града и у свим сеоским насељима, као и неадекватна саобраћајна сигнализација, реална су слика стања путне инфраструктуре на територији Зајечара.

„Унапређена саобраћајна и остала инфраструктура“ утврђен је као приоритетни циљ наведеног развојног правца.

Реализација овог циља подразумева изградњу и репарацију коловозног застора на територији града и у сеоским насељима на најугроженијим локацијама и решавање проблема паркирања. Такође предвиђа регулисање саобраћајне сигнализације израдом пројекта, реализацијом и одржавањем.

Такође, реализацијом овог циља биће омогућен развој и обнављање остале инфраструктуре на територији града као што су објекти јавне намене.

Заштита животне средине

Организовано сакупљање комуналног отпада је успостављено у градском подручју (обухват је 93,73%, односно нису обухваћени делови града неприступачни за прилаз камиона аутосмећара), док у сеоским подручјима обухват извожења комуналног отпада износи 69,5% активних домаћинстава (16 сеоских насеља од укупно 41 је покривено извожењем комуналног отпада). Из тих разлога евидентиран је велики број дивљих депонија (61 дивља депонија са пресеком март 2025. године). Најчешће локације дивљих депонија су поред главних путева и поред водотокова и канала, неретко и у самим коритима река.

У складу са концептом изградње Регионалних центара за управљање комуналним отпадом, на територији Зајечара је предвиђена изградња Регионалног центра за градове Зајечар и Бор и општине Мајданпек, Неготин, Књажевац, Кладово и Бољевац. Регионални центар још увек није реализован. Град Зајечар је донео План детаљне регулације за изградњу Регионалне санитарне депоније „Халово 2“ („Службени лист града Зајечара“, бр. 15/12). Локација Регионалног центра предвиђена је на територији Зајечара, на локацији поред постојеће несанитарне депоније „Халово“. Обзиром да се Регионални центар планира за градове Зајечар и Бор и општине Мајданпек, Неготин, Књажевац, Кладово и Бољевац, ради се о међуопштинском пројекту.

„Успостављен одрживи систем управљања отпадом“ утврђен је као приоритетни циљ наведеног развојног правца.

Са становишта заштите животне средине, успостављање правилног управљања отпадом је од великог значаја за смањење загађења земљишта и подземних вода, површинских вода, биљног света, разношења отпада од стране животиња, птица и глодара, визуелног загађења, као и ваздуха било трансмисијом честица, ширењем непријатних мириса или загађења услед запаљивања на депонији. Ова мера подразумева измену Плана детаљне регулације, решавање имовинско-правних односа и реализацију Регионалног центра управљања отпадом.

Јавни систем одвођења атмосферских и санитарно фекалних отпадних вода постоји за град Зајечар, при чему процентуална покривеност територије града Зајечара канализационом инфраструктуром износи око 90%, док покривеност целокупне територије Града Зајечара износи 59,2%, што је испод просека за градове у Србији. Ниједно од 41 сеоског насеља, као ни бањско насеље (Гамзиградска Бања), није обухваћено системом одвођења отпадних вода.

Постројење за пречишћавање отпадних вода у Зајечару не постоји. Један број градских домаћинстава и сеоска домаћинства, која немају приступ канализацији, отпадну воду испуштају у септичке јаме.

Све санитарно фекалне и атмосферске отпадне воде на територији Зајечара се испуштају у реципијент - реку Тимок без пречишћавања, изузев појединих индустријских погона који поседују уређаје за пречишћавање отпадних вода (Пивара Зајечар, Пољопривредно добро „Зајечар“).

Град Зајечар је усвојио План детаљне регулације постројења за пречишћавање отпадних вода на територији Града Зајечара („Службени лист града Зајечара“, бр.55/21). Град Зајечар је аплицирао за учешће у пројекту „Чиста Србија“ и у току је израда пројектне документације за ЦППОВ (40.000 ЕС), као и за недостајућу канализациону инфраструктуру за сеоска насеља Грљан, Звездан, Велики Извор и град Зајечар.

Још један велики проблем за град Зајечар представља недостатак Генералног пројекта за прикупљање, одвођење и пречишћавање атмосферских отпадних вода са територије града Зајечара и овим Планом је предвиђена његова израда.

„Успостављено одрживо управљање отпадним водама“ утврђен је као приоритетни циљ наведеног развојног правца.

Са становишта заштите животне средине, реализацијом овог циља дошло би до смањења загађења земљишта, подземних и површинских вода услед великог броја септичких јама, загађења површинских вода – нарочито реке Тимок, елиминације непријатних мириса нарочито у летњем периоду ниског водостаја и негативног утицаја на живи свет у водотоковима.

Комуналне делатности

Према Уредби о утврђивању Листе категорија квалитета ваздуха по зонама и агломерацијама на територији Републике Србије за 2023. годину („Службени гласник РС“, бр.97/24), територија града Зајечара је сврстана у трећу категорију квалитета ваздуха због прекорачења граничне вредности за суспендоване честице ПМ. Трећа категорија је прекомерно загађен ваздух где су прекорачене граничне вредности за једну или више загађујућих материја. На основу тога, израђен је План квалитета ваздуха града Зајечара за период од 2024. до 2031. године.

Главне изворе загађивања ваздуха у комуналној средини Зајечара чине продукти сагоревања фосилних горива (угаљ, дрва, нафта) из градских котларница и индивидуалних ложишта у зимском периоду ложења, емитери индустријских постројења, издувни гасови аутомобила, недовољна комунална хигијена (прање улица, редовно извожење смећа, прање контејнера), док су у ширем контексту извори загађивања ваздуха несанитарна депонија и дивље депоније као последица неадекватног одлагања отпада на целој територији Зајечара. Томе доприносе низак степен прикључености на топлификациону мрежу, низак степен енергетске ефикасности, недовољно зелених површина (парковског, заштитног и зеленила уз водоток) као и непостојање Катастра зелених површина.

Град Зајечар има веома неповољан географски положај јер се налази у котлини. Услед географских карактеристика (позиција котлине, температурне инверзије, неповољни метеоролошки параметри и ружа ветрова), током зимског периода ложења изложен је прекомерном загађењу пореклом од продуката сагоревања, претежно чврстог горива (дрва и угаљ) из великог броја индивидуалних ложишта и котларница. Погоршању квалитета ваздуха у зимском периоду значајно су доприносиле на мазут Јавног комуналног предузећа. Скупштина града Зајечара је донела Одлуку о покретању поступка јавно - приватног партнерства без елемената концесије за вршење услуга преласка градске топлане на биомасу у граду Зајечару. Уговор о јавно - приватном партнерству закључен је 2023. године и изграђене су две нове топлане, што знатно доприноси смањењу загађености ваздуха.

Такође, с обзиром на то да се целокупни транзитни саобраћај одвија кроз град и имајући у виду да није реализована заобилазна саобраћајница, допринос загађењу ваздуха представљају и превозна средства, како индивидуална тако и средства јавног превоза.

„Унапређен квалитет ваздуха“ утврђен је као приоритетни циљ наведеног развојног правца.

Планом квалитета ваздуха утврдиће се утицај загађења ваздуха на животну средину, ризик по здравље људи и биће дефинисани циљеви и мере заштите ради обезбеђивања предуслова за здрав живот становништва.

Од великог значаја ће бити и унапређење енергетске ефикасности како јавних тако и приватних објеката, као и поспешивање коришћења обновљивих извора енергије и унапређење зеленила.

У обухвату градског подручја налази се око 25 ha јавних зелених површина. Укључујући и парк шуму „Краљевица“, укупна површина градског подручја под зеленилом износи око 8,6%. Унапређење зеленила као значајан фактор унапређења квалитета ваздуха подразумева пошумљавање и унапређивање стања Парк шуме „Краљевица“, израду Катастра јавних зелених површина и одржавање и успостављање јавних зелених површина у граду, пре свега на трговима, уз водотокове и као заштитно зеленило.

На водоводну мрежу дужине 400 km прикључено је 22.385 домаћинстава и 1.186 правних лица и предузетника, што представља 90% од укупног броја

домаћинстава. Систем за водоснабдевање града Зајечара и појединих сеоских насеља састоји се из два изворишта (Акумулације "Грлиште" и карстног врела "Тупижница"), Постројења за пречишћавање воде и резервног изворишта - бунара у приобаљу Белог Тимока. Водоводна мрежа је стара, састоји се од азбестно-цементних, ливено-гвоздених, ПВЦ и ПЕ цеви и губици у већем делу мреже се крећу око 45-50%.

Зајечар спада у ретке градове са толиким бројем артеских чесама (32 на јавним површинама) и оне у правом смислу представљају обележје овог града. Артеске чесме у Зајечару највеће су природно богатство овог града и оне представљају алтернативни вид водоснабдевања становништва водом за пиће.

"Успостављено одрживо управљање водом" утврђен је као приоритетни циљ наведеног развојног правца, односно да се у наредном планском периоду реконструише и прошири постојећа водоводна мрежа како би се што већи број насеља прикључио на градски водовод.

3)Процена прихода и примања и расхода и издатака за 2026. годину и наредне две године

Приликом планирања прихода локална власт је у обавези да исте реално планира, тј. потребно је поћи од остварења прихода за три квартала у 2025. години и остварења прихода у четвртм кварталу 2024. године који је увећан за 7,5%. Тако утврђен износ представља основ за њихово увећање, при чему укупан раст прихода не сме да буде већи од номиналног раста БДП (пројектован номинални раст у 2026. години од 7,4%).

Приликом планирања текућих прихода потребно је узети у обзир приходе из свих извора финансирања, осим извора финансирања 07 - трансфери од других нивоа власти.

Апропријације прихода и примања, расхода и издатака из извора финансирања 07 - трансфери од других нивоа власти, 08 - добровољни трансфери од физичких и правних лица и 09 - примања од продаје нефинансијске имовине могу се планирати само уколико јединица локалне самоуправе поседује уговор или други одговарајући акт из чије садржине се на несумњив начин може утврдити да ће средства по овом основу бити остварена у 2026. години.

Јединице локалне самоуправе које на основу остварења прихода у току 2026. године, утврде да ће укупно планирани износ текућих прихода (класа 7) прећи лимит дозвољеног увећања за 2026. годину (7,4%), моћи ће да изврше корекцију истог (у поступку ребаланса или подизањем приходне апропријације на основу члана 5. ст. 4-5 ЗОБС) уз претходно прибављену сагласност Министарства финансија.

Уколико локална власт очекује приходе по основу донација, апропријације прихода и расхода (извор финансирања 05 и 06) може планирати искључиво уколико у вези истих поседује закључен уговор/споразум из чије садржине се на несумњив начин може утврдити да ће средства по овом основу бити остварена у 2026. години.

Ненаменске трансфере јединице локалне самоуправе треба да планирају у истом износу који је био опредељен Законом о буџету Републике Србије за 2025. годину („Службени гласник РС”, број 92/23). Примања од продаје нефинансијске имовине јединице локалне самоуправе треба да планирају само уколико је извесно да ће иста бити остварена у току 2026. године, односно уколико јединица локалне самоуправе у вези остварења истих поседује закључен уговор или други одговарајући акт у коме је утврђено да је рок остварења истих у 2026. години.

У складу са чланом 5. Закона о буџетском систему приходи и примања исказују се у укупно оствареним износима, а расходи и издаци у укупно извршеним износима. Правилником о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна прописани су рачуни за уплату јавних прихода, тако да сви јавни приходи и примања којима се финансирају надлежности локалне власти треба да буду уплаћени на рачуне прописане за уплату јавних прихода, чиме би се испоштовало уставно начело бруто принципа (члан 92. Устава Републике Србије), а не на подрачунае корисника буџетских средстава.

Обзиром да Упутством Министарства финансија за израду одлуке о буџету за наредну годину нису дате инструкције за повећање плата у јавном сектору, приходи нису планирани у максимално дозвољеном износу. Након достављања ревидиране Фискалне стратегије, односно ревидираног Упутства извршиће се и корекција прихода и расхода за плате.

У наредној табели приказана је процена прихода и примања за 2026. годину са пројекцијама за 2027. и 2028. годину, за извор 01-приходи из буџета.

	ЛИМИТ ЗА 2026. ГОДИНУ	ПРОЈЕКЦИЈА ЗА 2027. ГОДИНУ	ПРОЈЕКЦИЈА ЗА 2028. ГОДИНУ
711000	1,458,475,000.00	1,566,401,000.00	1,682,314,000.00
713000	400,200,000.00	429,814,000.00	461,620,000.00
714000	56,450,000.00	60,627,000.00	65,113,000.00
716000	40,000,000.00	42,960,000.00	46,139,000.00
733000	288,355,000.00	288,355,000.00	288,355,000.00
741000	21,320,000.00	22,897,000.00	24,591,000.00
742000	54,900,000.00	58,963,000.00	63,326,000.00
743000	1,200,000.00	1,289,000.00	1,384,000.00
745000	4,100,000.00	4,403,000.00	4,729,000.00
UKUPNO	2,325,000,000.00	2,475,709,000.00	2,637,571,000.00

У случају да до завршетка процедуре доношења Одлуке о буџету за 2026. годину дође до измене прописа који регулишу наплату прихода извршиће се додатне корекције.

4) Обим средстава који може да садржи предлог финансијског плана корисника средстава буџета града Зајечара за 2026. годину са пројекцијама за наредне две године

Имајући у виду величину потребног фискалног прилагођавања, у овом упутству утврђују се смернице за планирање појединих категорија расхода и издатака, као и ограничења расхода и издатака корисника буџетских средстава.

Приликом планирања обима средстава, односно лимита расхода и издатака за сваког буџетског корисника, локални орган управе надлежан за финансије мора реално да их планира, у складу са законом, односно да пође од њиховог извршења у овој години, као и планираних политика у наредном периоду.

Предлози финансијских планова буџетских корисника за 2026. годину попуњавају се на основу упутства о предложеном обиму средстава. Од буџетских корисника се очекује да одговорно и у складу са својим потребама, као и могућностима укупног буџетског оквира, делотворно распореде предложени обим средстава по програмима, активностима и пројектима. Укупан збир предлога не сме да прелази укупан предложени обим средстава. Уколико се услед доношења нових прописа укаже потреба за активностима, односно услугама који нису постојали у буџетима претходних година, а изискују повећање финансијских средстава потребних за њихову реализацију, буџетски корисник је у обавези да у оквиру садржаја програма, односно текућих активности или пројекта, детаљно образложи да се ради о новим активностима, односно услугама за које је потребно обезбедити средства изнад лимита утврђених овим Упутством. Уколико корисник има потребе за додатним програмима, текућим активностима и/или пројектима, чије остварење премашује износ предложеног обима буџетских средстава, посебно ће те програме/текуће активности/пројекте исказати и детаљно образложити.

Група конта 41 – Расходи за запослене

Плате изабраних, постављених и запослених лица код корисника буџета локалне власти уређене су:

- ☐ Законом о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС”, бр. 34/01, 62/06...19/25);

- ☐ Законом о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Службени гласник РС”, бр. 21/16, 113/17, 113/17-др. закон, 95/18, 114/21 и 92/23)

- ☐ Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима („Службени гласник РС”, бр. 44/08 - пречишћен текст, 2/12, 113/17-др.закон, 23/18 и 39/25);

- ☐ Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама („Службени гласник РС”, бр. 44/01... 101/24, 5/25, 12/25, 13/25 и 17/25);

- ☐ Другим релевантним прописима који уређују елементе за обрачун и исплату плата.

Приликом обрачуна и исплате плата запослених код корисника буџета локалне власти примењују се основице према закључцима Владе Републике Србије.

Локална власт у 2026. години планира укупна средства потребна за обрачун и исплату плата запослених које се финансирају из буџета локалне власти, тако да масу средстава за исплату дванаест месечних плата планирају полазећи од нивоа плата исплаћених за септембар 2025. године, уз могућност увећања плата у складу са законом којим се уређује буџет.

Приликом планирања укупне масе средстава за плате у буџету јединице локалне власти, евентуална индексација, предвиђена законом којим се уређује буџет, примењује се на 11 месечних плата у години, а имајући у виду рокове за исплату плата који су дефинисани посебним колективним уговорима, као и да би иста била могућа почев од обрачуна и исплате плате за јануар 2026. године.

Математички исказано, маса за плате код свих буџетских корисника се утврђује на следећи начин:

Укупна маса за плате = маса средстава исплаћена за септембар 2025. године + маса средстава исплаћена за септембар 2025. године * прописани % увећања плата * 11 месеци

Уколико маса средстава која је утврђена на претходно наведени начин није довољна за обрачун и исплату плата запослених код корисника буџета локалне власти, иста се може увећати у току 2026. године, а након претходно добијене писане сагласности министарства надлежног за послове финансија.

На основу горе наведене формуле средства за плате се планирају на бази броја запослених којима је исплаћена плата за септембар 2025. године, а не систематизованог броја запослених.

Средства за плате задржана су на нивоу средстава планираних Законом о буџету Републике Србије за 2025. годину, а евентуална корекција износа планираних средстава за плате извршиће се у току буџетске процедуре на основу ревидиране Фискалне стратегије, Закона о буџету Републике Србије за 2026. годину и процене потребних средстава за расходе за запослене за 2026. годину.

Уколико локална власт не планира у својим одлукама о буџету за 2026. годину и не извршава укупна средства за обрачун и исплату плата на начин како је наведено, министар надлежан за послове финансија може привремено обуставити пренос трансферних средстава из буџета Републике Србије, односно припадајућег дела пореза на зараде и пореза на добит правних лица, док се висина средстава за плате не усклади са наведеним ограничењем.

Као и у претходним годинама, и у буџетској 2026. години не треба планирати обрачун и исплату поклона у новцу, божићних, годишњих и других врста награда, бонуса и примања запослених ради побољшања материјалног положаја и побољшања услова рада предвиђених посебним и појединачним колективним уговорима, за директне и индиректне кориснике буџетских средстава локалне власти, као и друга примања из члана 120. став 1. тачка 4. Закона о раду („Службени гласник РС”, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17УС, 113/17 и 95/18-аутентично тумачење) осим јубиларних награда за запослене који то право стичу у 2026. години и новчаних честитки за децу запослених.

Такође, у 2026. години не могу се исплаћивати запосленима код директних и индиректних корисника буџетских средстава локалне власти, награде и бонуси који према међународним критеријумима представљају нестандартне, односно нетранспарентне облике награда и бонуса.

Остале економске класификације у оквиру групе 41 - Расходи за запослене, планирати крајње рестриктивно.

Локална власт је у обавези да у одлуци о буџету за 2026. годину, у делу буџета који садржи норме битне за извршење буџета, у посебној одредби искаже број запослених на неодређено и одређено време, за које су у буџету локалне власти обезбеђена средства.

Група конта 42 – Коришћење услуга и роба

У оквиру групе конта која се односе на куповину роба и услуга, потребно је реално планирати средства за ове намене у 2026. години, водећи рачуна да се не угрози извршавање сталних трошкова (421 - Стални трошкови).

Препорука је да буџетски корисници у буџетској процедури преиспитају и потребу смањења других накнада за рад, које нису обухваћене Законом (уговори о делу, уговори о привремено повременим пословима и др).

Посебно је приликом планирања ове групе konta потребан крајње реалан приступ и са аспекта Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама („Службени гласник РС”, бр. 119/12, 68/15, 113/17, 91/19, 44/21, 130/21, 120/21-др.закон и 138/22).

Група konta 44 – Отплата камата и пратећи трошкови задуживања

Планирање расхода за камате врши се у складу са плановима отплате кредита који се добијају приликом закључења Уговора о кредиту.

Група konta 45 – Субвенције

У оквиру субвенција неопходно је преиспитати све програме по основу којих се додељују субвенције. Приликом планирања средстава за субвенције и њихових намена посебно треба имати у виду све прописе који се тичу државне помоћи.

Група konta 47 – Социјално осигурање и социјална заштита

Расходе по основу социјалне заштите из буџета треба планирати користећи прописане параметре за индексацију и планирани број корисника одређеног програма социјалне заштите.

Група konta 48 – Остали расходи

Приликом планирања наведених расхода, треба имати у виду да се услед недовољног износа средстава на економској класификацији 483 - Новчане казне и пенали по решењу судова, иста повећава смањењем осталих економских класификација, на којима је, због наведеног, неопходно прилагодити преузимање обавеза, како би се на тај начин спречило стварање доцњи.

Група konta 49 – Средства резерви

Текућа и стална буџетска резерва планирају се у складу са Законом о буџетском систему.

Класа 5 – Издаци за нефинансијску имовину

У циљу ефикасног планирања, важно је да корисници расходе за текуће поправке и одржавање зграда, објеката и опреме (за молерске, зидарске радове, поправке електронске и електричне опреме, замена санитарија, радијатора и сличне послове), којима се чува употребна вредност зграда, објеката и опреме у стању које је било у тренутку изградње, односно реконструкције и којима се не увећава њихова инвестициона вредност планирају на апропријацији економске класификације 425 - Текуће поправке и одржавање, док се средства за капитално одржавање (значајни, дугорочни радови на реновирању и унапређењу постојећих објеката и опреме, адаптација, реконструкција, санација и др.) планирају на контима класе 5.

Приликом планирања и реализације капиталних пројекта треба увек имати у виду период који је потребан за реализацију пројекта и динамику плаћања који прати исти, те да сходно наведеном размотрите могућност вишегодишњег финансирања истих, а у циљу спречавања оптерећења буџета.

Такође, приликом приказивања вишегодишњих издатака за капиталне пројекте у буџету за 2026. годину и наредне две године, потребно је приказати не само оне капиталне пројекте који ће бити започети у 2026. години, већ и оне који су започети у претходним годинама а чија је реализација у току и при томе навести све релевантне податке везане за исте (годину почетка финансирања, годину завршетка финансирања, укупну вредност пројекта, изворе финансирања, тј. приходе из буџета, трансфере од других нивоа власти итд.

Капитални пројекти су пројекти изградње и капиталног одржавања зграда и грађевинских објеката инфраструктуре од интереса за Републику Србију, односно локалну власт укључујући услуге пројектног планирања које је саставни део пројекта, обезбеђивање земљишта за изградњу, као и пројекти који подразумевају улагања у опрему, машине и другу нефинансијску имовину, а у функцији су јавног интереса.

Капитални пројекти планирају се и укључују у буџет у складу са одредбама Уредбе капиталним пројектима („Службени гласник РС”, бр. 79/23).

Лимит расхода за 2026. годину по корисницима са пројекцијама за 2027. и 2028. годину

ОПИС	ЛИМИТ ЗА 2026. ГОДИНУ	ПРОЈЕКЦИЈА ЗА 2026. ГОДИНУ	ПРОЈЕКЦИЈА ЗА 2027. ГОДИНУ
1.Скупштина	26,338,000	28,000,000	30,000,000
2.Градоначелник	22,254,000	23,000,000	25,000,000
3.Градско веће	14,350,000	15,000,000	16,000,000
4.Градска управа	1,363,564,000	1,455,709,000	1,563,571,000
4.1.Основно образовање	148,709,000	158,000,000	165,000,000
4.2.Средње образовање	61,500,000	65,000,000	68,000,000
4.3.Центар за социјални рад	42,800,000	45,000,000	48,000,000
4.4.ПУ "Ђулићи"	262,392,000	280,000,000	290,000,000
4.5.Матична библиотека	43,956,000	47,000,000	50,000,000
4.6.Народно позориште Центар за културу "Зоран Радмиловић"	172,625,000	180,000,000	190,000,000
4.7.Народни музеј	64,268,000	69,000,000	74,000,000
4.8.Историјски архив	29,000,000	30,000,000	32,000,000
4.9.Туристичка организација	26,672,000	30,000,000	32,000,000
4.10.Установа "Облутак"	27,272,000	29,000,000	31,000,000
4.11.Месне заједнице	15,000,000	16,000,000	17,000,000
5.Правобранилаштво	4,300,000	5,000,000	6,000,000
УКУПНО	2,325,000,000	2,475,709,000	2,637,571,000

Лимит за основне школе

ОСНОВНЕ ШКОЛЕ	ЛИМИТ ЗА 2026. ГОДИНУ	ПРОЈЕКЦИЈА ЗА 2027. ГОДИНУ	ПРОЈЕКЦИЈА ЗА 2028. ГОДИНУ
ОШ "Десанка Максимовић"	11,000,000.00	11,814,000.00	12,500,000.00
ОШ "Љуба Нешић"	18,000,000.00	18,000,000.00	18,800,000.00
ОШ "Љубица Радосављевић Нада"	12,000,000.00	12,888,000.00	13,500,000.00
ОШ "Хајдук Вељко"	17,000,000.00	18,258,000.00	18,700,000.00
ОШ "Ђура Јакшић"	22,944,000.00	24,261,000.00	25,000,000.00
ОШ "Вук Караџић"	7,000,000.00	7,518,000.00	8,000,000.00
ОШ "Владислав Петковић Дис"	8,000,000.00	8,592,000.00	9,000,000.00
ОШ "Јован Јовановић Змај"	9,865,000.00	10,595,000.00	11,000,000.00
ОШ "15. мај"	5,550,000.00	5,960,000.00	6,400,000.00
ОШ "Јеремија Илић Јегор"	5,350,000.00	5,746,000.00	6,100,000.00
ОШ "Доситеј Обрадовић"	8,000,000.00	8,592,000.00	9,000,000.00
МШ "Стеван Мокрањац"	8,000,000.00	8,592,000.00	9,000,000.00
"Јелена Мајсторовић"	16,000,000.00	17,184,000.00	18,000,000.00
УКУПНО	148,709,000.00	158,000,000.00	165,000,000.00

Лимит за средње школе

СРЕДЊЕ ШКОЛЕ	ЛИМИТ ЗА 2026. ГОДИНУ	ПРОЈЕКЦИЈА ЗА 2026. ГОДИНУ	ПРОЈЕКЦИЈА ЗА 2027. ГОДИНУ
Техничка школа	20,000,000.00	21,000,000.00	21,750,000.00
Економска школа	13,500,000.00	14,500,000.00	15,250,000.00
Гимназија	15,000,000.00	16,000,000.00	16,750,000.00
Медицинска школа	13,000,000.00	13,500,000.00	14,250,000.00
УКУПНО	61,500,000.00	65,000,000.00	68,000,000.00

Финансијска помоћ Европске уније (ИПА II и ИПА III)

Један од извора финансирања пројеката на локалном нивоу је и финансијска помоћ Европске уније, у оквиру спровођења помоћи према правилима инструмента претприступне помоћи (ИПА II и ИПА III), а у складу са Законом о потврђивању Оквирног споразума између Републике Србије и Европске комисије о правилима за спровођење финансијске помоћи Европске уније Републици Србији у оквиру инструмента за претприступну помоћ (ИПА II) ("Службени гласник РС – међународни уговори" број: 19/14) и Законом о потврђивању Оквирног споразума о финансијском партнерству између Републике Србије и Европске комисије о правилима за спровођење финансијске помоћи Европске уније Републици Србији у оквиру инструмента за претприступну помоћ (ИПА III) („Службени гласник РС – међународни уговори”, број: 6/22 од 12. децембра 2022. године).

На основу финансијских споразума потписаних између Владе Републике Србије и Европске комисије, који се односе на спровођење пројеката претприступне помоћи неопходно је обезбедити одговарајући износ средства националног учешћа.

Директни корисници средстава буџета локалне власти, у случају када су крајњи корисници програма и пројекта, дужни су да обезбеде износ националног учешћа према правилима уговарања и набавки које дефинише и објављује Европска комисија за спровођење спољних акција (тзв. PRAG правила). Процедuru јавних набавки спроводи Тело за уговарање (Министарство финансија - Сектор за уговарање и финансирање програма из средстава ЕУ).

У моменту планирања финансијских средстава намењених за национално учешће на локалном нивоу у оквиру одобрених пројеката и програма, потребно је поштовати следећа правила:

- Корисници буџетских средстава одговорни су за правилно планирање, у складу са предвиђеном динамиком спровођења, износа расхода и/или издатака за финансирање учешћа Републике Србије у спровођењу финансијске помоћи ЕУ;

- Буџетски корисници, који не испланирају довољан износ средстава за финансирање учешћа Републике Србије у спровођењу финансијске помоћи ЕУ, морају да изврше преусмеравање средстава са других својих апропријација и/или програма;

- Средства планирана за финансирање учешћа Републике Србије у спровођењу финансијске помоћи ЕУ не могу се користити у друге сврхе;

- Имајући у виду да је реализација годишњег ИПА програма вишегодишња и да се не подудара са националном буџетском годином, потребно је распоредити опредељена средства из једне године буџета ЕУ у неколико година буџета Републике Србије у складу са Планом јавних набавки и уговором дефинисаном динамиком спровођења;

- Буџетски корисници расходе и/или издатке планирају у оквиру шифре пројеката и програма за које је предвиђено финансирање из извора 01 – општи приход буџета (за део којим се финансира национално учешће).

- У складу са Оквирним споразумом, Република Србија мора да обезбеди средства за надокнаду нерегуларно утрошених средстава (као последицу неправилности или превара), у случају када није могуће наплатити настале дугове, па у складу са наведеним, буџетски корисници планирају и расходе и/или издатке на име покрића надокнаде нерегуларно утрошених средстава. Износ на име покрића надокнаде нерегуларно утрошених средстава у складу са процењеном вредношћу исте (која је настала као последица неправилности или превара), а у случају када није могуће наплатити настале дугове, на економској класификацији 485 - Накнада штете за повреде или штету нанету од стране државних органа, у оквиру шифре програма и пројекта.

- У случају да су буџетски корисници потписници уговора о бесповратним средствима (грантова) одговорни су и за планирање трошкова на извору 01 на име насталих нерегуларности.

- Приликом планирања средстава за национално учешће не треба у предлогу финансијских планова урачунавати трошкове ПДВ.

- Буџетски корисници одговорни су и за планирање трошкова на извору 01 на име камата због кашњења у плаћању и пенала/казни које настају приликом спровођења програма и пројекта.

- За уговоре о радовима, у случају да је потребно да се обезбеде средства на име трошкова за додатне и/или непредвиђене радове, неопходно је да буџетски корисници планирају већи износ националног учешћа, у складу са процењеном вредношћу додатних и/или непредвиђених радова.

- За FIDIC уговоре о радовима неопходно је да у 2026. години буџетски корисници планирају средства на извору 01 за покриће трошкова комисије за решавање спорова.

- У складу са релевантним финансијским споразумима и Планом јавних набавки Сектора за уговарање и финансирање програма из средстава ЕУ Министарства финансија, као и у складу са уговором дефинисаном динамиком спровођења, буџетски корисници локалне власти у обавези су да обезбеде средства националног учешћа.

5) Смернице за припрему средњорочних планова корисника средстава буџета града Зајечара

Приоритетни pravci razvoja grada Zajecara utvrđeni su Planom razvoja za period 2023-2029 godine, koji se nalazi na linku http://www.zajecar.info/files/document/2023/6/Plan_razvoja_grada_Zajec%CC%8Cara_vl_Z-11052023-0730_FINAL.pdf.

Планом развоја града Зајечара дефинисани су приоритетни циљеви развоја, као и индикатори којима ће се мерити остваривање утврђених циљева, а које треба применити приликом израде програмског буџета.

Такође, приликом израде средњорочних финансијских планова треба се придржавати утврђених лимита.

6) Поступак и динамика приpreme буџета Града Зајечара и предлога финансијских планова директних корисника буџетских средстава

Предлог финансијског плана за 2026. godinu mora da predstavља процену финансијских потреба директних и индиректних корисника буџетских средстава, као и извора средстава из којих ће се ове потребе финансирати.

С тим у вези, потребно је навести све очекиване изворе средстава: приходе из буџета и додатне приходе директних и индиректних корисника буџетских средстава односно приходе који се остварују из додатних активности. За кориснике је исказивање расхода који се финансирају из других извора који нису буџетски (сопствени приходи, донације и слично), посебно важно, с обзиром да су у складу са Законом о буџетском систему, предвиђене посебне апропријације у Одлуци о буџету из наведених износа прихода. Услов за коришћење остварених сопствених прихода за одређену намену, биће да је расход планиран у буџету.

Предлог се доставља у писаном облику, на обрасцима прописаним Упутством о bližem уређењу поступка доношења Одлуке о буџету и поступка праћења и извештавања о учинку програма, који је објављен на сајту града на линку <http://zajecar.info/dokumenti/budzetski-dokumenti>, у делу Буџетски документи, и потписаним од стране директора/руководиоца и оверен печатом.

Установе, у чијој је надлежности организација манифестација у граду Зајечару, дужне су да планирају потребна средства у оквиру одобреног лимита. Кроз образложење планираних средстава навести сваку манифестацију и потребан износ средстава за реализацију исте.

7) Начин исказивања родне анализе буџета града Зајечара

Буџетски корисници су дужни да утврде најмање један родно одговорни циљ и одговарајући индикатор који адекватно мери допринос циља унапређењу родне равноправности.

8) Начин исказивања програмских информација

У складу са Законом о буџетском систему Одлука о буџету садржи, између осталог, програмске информације које чине описи програма, програмских активности и пројеката корисника буџетских средстава, циљеве који се желе постићи у средњорочном периоду, као и показатеље учинака за праћење постизања наведених циљева.

Буџетски корисници су дужни да уз Предлог финансијског плана доставе Извештај о учинку за период јануар-јун 2025. године. На тај начин се омогућава да се одлука о расподели буџетских средстава за наредну годину доноси и на основу постигнутих резултата и потрошње у текућем циклусу.